

Da li ste spremni za Solvency II?

Poslovna Inteligencija d.o.o.

Srpanj 2010

Sadržaj:

1. Uvod	2
2. Struktura Solvency II direktiva – Tri stupa	3
3. Koristi rane implementacije.....	4
4. Zaključak	6
5. O Poslovnoj Inteligenciji d.o.o.....	6

1. Uvod

Europska je komisija, da bi potpomogla uspostavi systemske stabilnosti unutar financijskog sektora, izdala 2008. godine skupinu regulatornih smjernica i zahtjeva vezanih uz osiguranje i re-osiguranje unutar okvira nazvanog Solvency II, koja je krajem 2009. godine prihvaćena kao zakon u Europskoj uniji. Tom direktivom se revidiraju dosadašnji zahtjevi za kapitalnom adekvatnošću osigurateljne industrije (Solvency I). Utvrđeni datum potpune provedbe odredbi Solvency II u EU je 31. listopada 2012. Kako se očekuje da će Hrvatska biti član EU do tog trenutka, navedeni rok je obvezujući i za osiguravateljske tvrtke u Hrvatskoj. Sve detalje o zakonskoj regulativi i samom Solvency II direktivi na razini EU možete naći na http://ec.europa.eu/internal_market/insurance/solvency/index_en.htm

Ova inicijativa, koja će zasigurno duboko utjecati na pozicioniranje tvrtki unutar osiguravateljske industrije, propituje postojeću praksu upravljanja rizikom i kapitalom kao i cjelokupni interni upravljački okvir koji prevladava unutar industrije.

Solvency II, pokušavajući odgovoriti na rastuću kompleksnost tržišta i proizvoda, evoluciju tehnoloških standarda kao i trendove vezane uz globalizaciju i konsolidaciju poslovanja, želi uspostaviti jedinstven i dosljedan okvir za europske osiguravateljske tvrtke, potičući veću transparentnost kao i jedinstvenu regulatornu okolinu za sve sudionike, transformirajući time uobičajenu praksu poslovanja unutar industrije.

Regulativa osiguravateljskog sektora, želeći osigurati komparabilnost s regulativom bankarskog sektora, potiče integrirani pristup upravljanju materijalno značajnim rizicima na razini svake od organizacija unutar branše (ERM – Enterprise-wide Risk Management), što pred industriju stavlja zadatak potpune revizije postojećih politika, procedura, procesa, sustava i organizacijskog ustroja za upravljanje rizikom. Naime, spomenute dimenzije upravljanja rizikom trenutno su prilagođene upravljanju onim kategorijama rizika koje su tradicionalno smatrane važnijima, iz čega slijedi da žele li ispuniti stroge zahtjeve nove regulative osiguravajuće tvrtke će morati učvrstiti, ako ne i u potpunosti redizajnirati, funkciju upravljanja rizikom u određenim ('netradicionalnim') područjima¹. Imajući u vidu da se većina trenutno prisutnih metoda upravljanja rizikom temelje na aktuarskom pristupu, dok je ERM koncept vezan uz pojmove kao što su rizična vrijednost (VaR – Value at Risk) te vjerojatnost ekonomskog gubitka, jasno se uočava jaz između aktualnih sposobnosti osiguravateljskih tvrtki i na riziku temeljenog pristupa nove regulative.

Solvency II svakako predstavlja značajni izazov, koji će pred organizacije staviti nove zahtjeve vezane uz kadrovska, organizacijska i informacijsko-tehnološka pitanja, te će zbog dubine svoga utjecaja (od front-office-a do Uprave, od IT-a do risk management-a) zahtijevati vrlo dobro planirane (te za veličinu i vrstu poslovnog modela specifične) programe uvođenja promjena, čija će provedba najvjerojatnije trajati i po nekoliko godina.

¹ Spomenuti ERM koncept utkan u Solvency II usredotočuje se prije svega na pet propisanih kategorija rizika koji se daju kvantificirati: to su rizik odobravanja, kreditni rizik, tržišni rizik, operativni rizik te rizik likvidnosti

2. Struktura Solvency II direktive – Tri stupa

Osiguravateljsve tvrtke trebaju čim prije pokrenuti pripreme za usvajanje Solvency II standarda – predloženi rok za implementaciju unutar EU je 2012. Iskustvo sa drugim regulatornim promjenama, slične magnitude, koje su zadesile financijsku industriju (Basel II, IFRS/IAS) nas uči kako vrijeme potrebno za praktičnu provedbu potrebnih promjena može biti i puno veće od onoga koje je inicijalno planirano. Ovaj će novi standard, koji prije svega postavlja minimalne na riziku temeljene zahtjeve vezane uz kapital na razinu klijenta kao i na agregatnu razinu, umnogome promijeniti način na koji tvrtke izračunavaju i alociraju kapital, te kako u konačnici upravljaju njime.

Kao i Basel II, i Solvency II se temelji na tri osnovna stupa (Pillars), čija su osnovna svojstva i rezultati prikazani u slijedećoj tablici:

	1. Kvantitativni zahtjevi (Quantitative requirements)	2. Nadzor (Supervisor review)	3. Zahtjevi vezani uz objavljivanje podataka (Disclosure requirements)
Svojstva	Harmonizirana procjena propisanih tipova rizika (rizik odobravanja, kreditni, likvidnosni, tržišni i operativni rizik), osiguranje adekvatnosti kapitala	Nadzor kapitalnih potreba; posebice potrebe za dodatnim kapitalom (iznad minimalno propisanog)	Uspostava okvira za javno objavljivanje podataka od strane osiguravateljskih tvrtki, u svrhu osiguravanja transparentnosti i većeg uvida u adekvatnost njihove kapitaliziranosti
Rezultati	Dosljedno vrednovanje Vrednovanje temeljeno na internim modelima	Vlastita procjena rizika i solventnosti ² Promijenjen i intenziviran fokus supervizora	Izvešće o solventnosti i financijskom stanju ³

Pred osiguravateljima i reosiguravateljima stoje dvije mogućnosti ispunjavanja novih regulatornih zahtjeva:

1. Standardizirani pristup – koji hvata profil rizičnosti 'prosječne' osiguravateljske tvrtke i
2. Pristup temeljen na internim modelima – koji hvata specifičan profil rizičnosti same tvrtke.

Važno je da osiguravatelji razumiju procesne, kadrovske, tehničke, sistemske i organizacijske zahtjeve i implikacije i prednosti svakog od ova dva pristupa, kako bi mogli izabrati onaj koji je za njih najprimjereniji (bez obzira radi li se tu o standardiziranom, 'parcijalnom internom' ili 'punom internom' pristupu).

Primjerice, interni modeli omogućuju postupne koristi vezane uz optimizaciju alokacije kapitala, povećanu kompetitivnost, kao i uspostavu fleksibilnog i otpornog risk management sustav.

² ORSA - Own risk and solvency assessment

³ SFC - Solvency and FinancialCondition Report

3. Koristi rane implementacije

Potencijalne koristi koje sa sobom nosi usklađenost sa Solvency II direktivom omogućit će tvrtkama koje na vrijeme krenu s njegovom implementacijom, posebice onima koje odaberu pristupe temeljene na internim modelima rizika (koji omogućujući objektivno mjerenje rizika omogućuju i optimizaciju bilance, razvoj na rizičnosti temeljenog marketinga i mjerenja učinkovitosti poslovnih jedinica i proizvoda, itd.), da ostvare stratešku kompetitivnu prednost na duži rok.

Naša preporuka je da u što je kraćem vremenskom razdoblju inicirate u svojoj tvrtki slijedeće tri ključne inicijative:

- a) analizu usklađenosti aktualnih procesa, politika i procedura sa zahtjevima Solvency II direktive
- b) usvajanje i razvoj naprednih (prije svega kvantitativnih) vještina i znanja upravljanja rizikom
- c) definiranje procedura i implementacija procesa skupljanja, pohranjivanja i upravljanja podacima optimizirane prema zahtjevima nove regulative

Organizacije koje spomenute aktivnosti pokrenu u kratkom roku vjerojatno će se naći među pobjednicima unutar industrije. Međutim, osiguravateljske tvrtke se najčešće nalaze u situaciji kada im nedostatni interni resursi ne osiguravaju dostatnu fleksibilnost vezanu uz potrebu brzog i učinkovitog usvajanja i provođenja potrebnih promjena, te im je u tom procesu potrebna eksterna pomoć stručnjaka u području upravljanja rizicima i informacijskim sustavima.

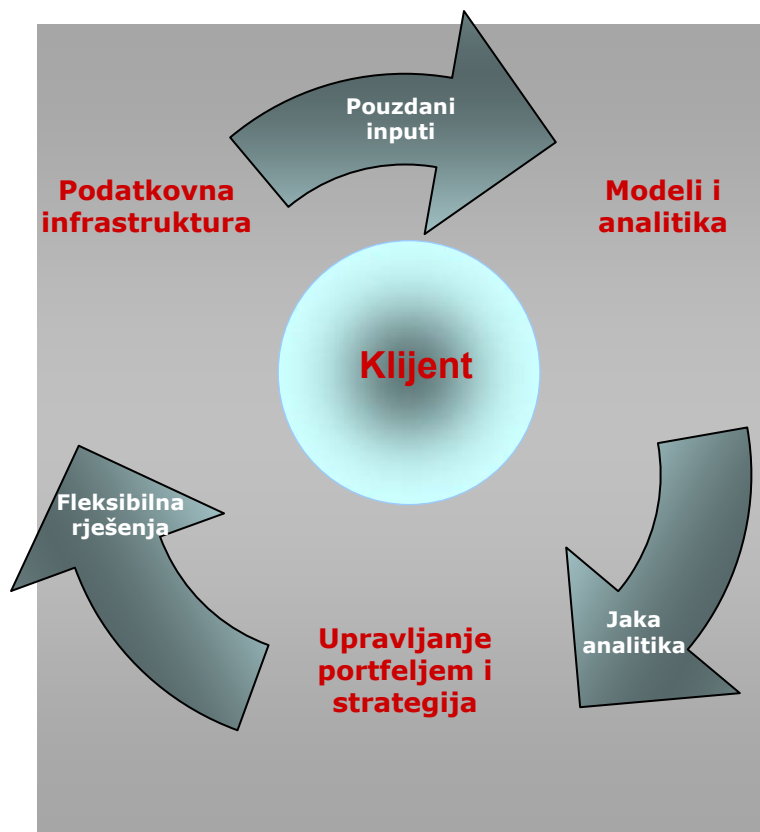
Naš je cilj pomoći našim korisnicima u premošćivanju tog jaza kroz:

1. **GAP ANALIZU** - Procjenu trenutnog stanja usklađenosti vaših procesa, politika, procedura, relevantnih znanja i vještina, informacijsko-tehničke infrastrukture, kvalitete i dostupnosti podataka
 - Izrada Gap analize od strane dokazanih stručnjaka i praktičara
 - Procjena edukacijskih potreba
 - Pomoć u odabiru pristupa najprimjerenijeg trenutnom i ciljanom poslovnom modelu tvrtke
2. **PODATKOVNU INFRASTRUKTURU** - Dizajniranje i izgradnju potrebne podatkovne infrastrukture koja je u stanju podržati zahtjeve odabranog pristupa; pomoć u:
 - definiranju zahtijevanih podatkovnih inputa
 - odabiranju i implementaciji informacijsko-tehnoloških rješenja za prikupljanje, interno mapiranje i analizu podataka
3. **ANALITIKU I MODELE** – Izračun i agregaciju distribucija vjerojatnosti ekonomskog gubitka; razvoj i implementaciju
 - VaR, PD, LGD i ostalih modela za kvantifikaciju rizičnosti
 - Sustava ranog upozoravanja, limit-setter-a i okidača predefiniраниh akcija
4. **STRATEGIJU I UPRAVLJANJE PORTFELJEM** – Precizno mjerenje i planiranje rizika na razini portfelja i izračun kapitalnih zahtjeva po svakoj od propisanih kategorija rizika, kao i izračun ukupnog kapitalnog zahtjeva
 - Implementacija inter- i intra-risk korelacija
 - Izračun primjerene razine internog ekonomskog kapitala
 - Izrada testova naprezanja (stres-testovi) i analiza scenarija
 - Uspostava portfeljnih strategija

5. USLUGE POSLOVNOG SAVJETOVANJA – Pomoć u dizajnu, razvoju i implementaciji takvih risk management procesa koji će biti primjereni vašem poslovnom modelu, a u isto vrijeme usklađeni s novim regulatornim standardom

- Uspostavljanje takvih praksi koje će osigurati da je vaš okvir adekvatnosti kapitala usklađen sa Solvency II normom
- Razvoj učinkovitih i 'customiziranih' modela za mjerenje različitih kategorija rizika kojima ste izloženi u svom poslovanju
- Implementacija učinkovitih procesa, politika, procedura i sustava koji će vam osigurati optimalnih količina kapitala u odnosu na vaš profil rizičnosti
- Osmisliti i provesti po vašoj mjeri skrojene edukacijske programe tijekom cjelokupnog procesa usklade vašeg poslovanja sa zahtjevima Solvency-a II

Naš pristup omogućava našim koricnicima korištenje našeg internog znanja i znanja naših poslovnih partnera u cjelokupnom ciklusu prilagodbe zahtjevima Solvency II direktive, bilo da se radi o strateškim i procesnim promjenama, upravljanju podatkovnom infrastrukturom ili kreiranjem analitičkih modela za upravljanje rizikom.

4. Zaključak

Europska je komisija izdala 2008. godine skupinu regulatornih smjernica i zahtjeva vezanih uz osiguranje i re-osiguranje unutar okvira nazvanog Solvency II, koja je krajem 2009. godine prihvaćena kao zakon u Europskoj uniji. Utvrđeni datum potpune provedbe odredbi Solvency II u EU je 31. listopada 2012. Kako se očekuje da će Hrvatska biti član EU do tog trenutka, navedeni rok je obvezujući i za osiguravateljske tvrtke u Hrvaskoj.

U slijedećih nekoliko godina strateški utjecaj Solvency II okvira će zasigurno proizvesti značajne promjene unutar cijele industrije osiguranja i reosiguranja.

Osiguravateljske tvrtke koje aktivnosti vezane za usklađivanje sa zahtjevima Solvency II direktive pokrenu organizirano i u kratkom roku vjerojatno će se naći među pobjednicima unutar industrije, budući da upravljanje rizikom postaje sve važnija poslovna funkcija u sve povezanijem i kompleksnijem poslovnom okolišu sposobnom izazvati velike potrese.

Ako se potrebe za promjenama u procesu prilagodbe ne mogu realizirati internim resursima, bitno je imati kvalitetnog i pouzdanog partnera, koji ima potrebna znanja iz područja upravljanja rizicima i informacijskim sustavima, te detaljno poznavanje osiguravateljske industrije i lokalnog tržišta.

5. O Poslovnoj Inteligenciji d.o.o.

Poslovna inteligencija d.o.o. je regionalni lider u implementaciji inteligentnih informacijskih sustava za podršku poslovnom odlučivanju, s preko pedeset klijenata i više od osamdeset realiziranih projekata za klijente u Hrvatskoj, Sloveniji, BiH, Srbiji, Crnoj Gori i Makedoniji. Tvrtka je fokusirana na područja strateškog konzaltinga, implementaciju sustava poslovne inteligencije, skladišta podataka, sustava za podatkovnu integraciju, sustava za upravljanje performansama (Performance Management), sustava za planiranje i budžetiranje, sustava za upravljanje rizicima (Basel II, Solvency II), sustava za uravnoteženu matricu rezultata (BSC) te sustava za upravljanje matičnim podacima (MDM). Tvrtka u uredima u Zagrebu, Beogradu, Podgorici i Ljubljani zapošljava više od pedeset certificiranih stručnjaka za implementaciju navedenih sustava. Poslovna inteligencija d.o.o. je regionalni distributer tvrtke Informatica, Value Added Reseller Partner za IBM Cognos platformu, Microsoft Gold Certified Partner, regionalni distributer tvrtke Panorama, Oracle Partner, Sybase partner i regionalni distributer tvrtke Kognitio.

Referentni korisnici Poslovne Inteligencije d.o.o. u osiguravateljskoj industriji su Basler Osiguranje Zagreb i Croatia osiguranje.